

P R A V I L N I K
o medijskom predstavljanju političkih subjekata u razdoblju od dana
raspisivanja izbora do dana održavanja izbora

Sarajevo, svibanj 2022. godine

Na temelju članka 16.18 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16 i 41/20), Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je na 17. sjednici, održanoj 4.5.2022. godine, d o n i j e l o

P R A V I L N I K

o medijskom predstavljanju političkih subjekata u razdoblju od dana raspisivanja izbora do dana održavanja izbora

POGLAVLJE I. UVODNE NAPOMENE

Članak 1. **(Primjena)**

Pravilnikom o medijskom predstavljanju političkih subjekata u razdoblju od dana raspisivanja do dana održavanja izbora (u daljnjem tekstu: Pravilnik) bliže se uređuje primjena odredbi Poglavlja 16. „Mediji u izbornoj kampanji“ Izbornog zakona Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Izborni zakon BiH).

Članak 2. **(Definicije)**

U svrhu tumačenja i primjene ovog Pravilnika, definicije i kratice u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

- a) **Izborna kampanja** je razdoblje od 30 dana prije dana održavanja izbora u kojem politički subjekt na zakonom utvrđen način upoznaje birače i javnost sa svojim programom i kandidatima za predstojeće izbore.
- b) **Službeni početak izborne kampanje** je 30. dan prije dana održavanja izbora (ili dan kada službeno započinje izborna kampanja).
- c) **RAK** je Regulatorna agencija za komunikacije BiH.
- d) **Pravila RAK-a** podrazumijevaju podzakonske akte koje donosi RAK, a kojim se reguliraju programski principi nosilaca dozvola.
- e) **Politički subjekt** označava političku stranku, neovidnog kandidata, koaliciju ili listu neovisnih kandidata, ovjerenu za sudjelovanje na izborima sukladno Izbornom zakonu BiH. Pod političkim subjektom, u smislu ovog pravilnika, podrazumijeva se i udruga, odnosno drugi registrirani organizirani oblik djelovanja nacionalnih manjina i skupina od najmanje 40 građana koji imaju biračko pravo koji sudjeluju na izborima u smislu članka 13.14 Izbornog zakona BiH.
- f) **Političko oglašavanje** označava emitiranje i objavu oglasa, javnih poziva, spotova i bilo kojeg drugog vida javnog oglašavanja političkog subjekta.
- g) **Javno oglašavanje** označava oglašavanje putem medija, plakata, postera, interneta, letaka, pokretnih reklama i svaki drugi vid javnog oglašavanja dostupan biračima i javnosti.

- h) **Sjedište institucije** u smislu odredbe člana 16.5 stav (1) tačka b) Izbornog zakona BiH podrazumijeva navođenje imena grada i države u kojoj institucija ima sjedište.
- i) **Mediji** su svi elektronički i tiskani mediji.
- j) **“On-line mediji”** u smislu ovog Pravilnika podrazumjevaju internet portale i druge on-line platforme koje predstavljaju sredstvo komunikacije.
- k) **Elektronički mediji** su u svrhu tumačenja ovog Pravilnika javne i privatne televizijske i radijske stanice koji posjeduju odgovarajuću dozvolu Regulatorne agencije za komunikacije.

POGLAVLJE II. RAZDOBLJE OD DANA RASPISIVANJA IZBORA DO DANA SLUŽBENOG POČETKA IZBORNE KAMPANJE

Članak 3.

(Zabrana vođenja plaćene izborne kampanje za političke subjekte)

(1) U razdoblju od dana raspisivanja izbora do dana službenog početka izborne kampanje, političkim subjektima zabranjeno je plaćeno političko oglašavanje putem medija ili bilo kojeg oblika plaćenog javnog oglašavanja, osim plaćenog političkog oglašavanja o održavanju internih skupova tijela i statutarnih tijela političkih subjekata.

(2) Pod tijelom i statutarnim tijelom političkog subjekta, u smislu Izbornog zakona BiH, označavaju se tijela koja su predviđena statutom političkog subjekta (predsjedništvo, glavni odbor, skupština, kongres, konvencija i dr.).

Članak 4.

(Zabrana emitiranja i objave plaćene izborne kampanje za medije)

U razdoblju od dana raspisivanja izbora do dana službenog početka izborne kampanje, medijima je zabranjeno emitiranje i objava plaćenog političkog oglašavanja političkih subjekata, osim plaćenog političkog oglašavanja kojim se obavještavaju članovi tijela i statutarnih tijela političkih subjekata o održavanju internih skupova tijela i statutarnih tijela političkih subjekata, pod jednakim uvjetima za sve političke subjekte.

POGLAVLJE III. RAZDOBLJE OD DANA SLUŽBENOG POČETKA IZBORNE KAMPANJE DO DANA ODRŽAVANJA IZBORA

Članak 5.

(Objava rezultata istraživanja javnog mnijenja)

(1) Zabrane iz članka 16.10 i 16.11. Izbornog zakona BiH odnose se na sve medije u Bosni i Hercegovini.

(2) Zabrane iz stavka (1) ovog člana odnose se i na objave ranije pripremljenih, već emitiranih ili tiskanih sadržaja.

Članak 6.

(Obavještavanje političkih subjekata)

Smatrat će se da je elektronički medij obavijestio političkog subjekta o terminima sudjelovanja u posebnim emisijama pod uvjetom da obavijest može dokumentirati.

Članak 7. **(Neposredno obraćanje)**

- (1) Javni elektronički mediji će duljinu trajanja neposrednog obraćanja utvrditi na temelju dosadašnje prakse, broja političkih subjekata i drugih relevantnih okolnosti, ali tako da se omogući svakom političkom subjektu najmanje tri minute neposrednog obraćanja u izbornoj kampanji.
- (2) Svim političkim subjektima mora se osigurati jednako vrijeme za neposredno obraćanje.
- (3) Termini za neposredno obraćanje moraju se utvrditi u vremenu kada je vjerojatno da će ono biti dostupno najvećem dijelu javnosti.
- (4) Redoslijed sudjelovanja političkih subjekata u neposrednom obraćanju, javni elektronički mediji utvrdit će ždrijebanjem najkasnije sedam dana prije početka izborne kampanje. O nadnevku i mjestu utvrđivanja redoslijeda politički subjekti bit će obaviješteni i mogu tom utvrđivanju nazočiti.
- (5) Jednom ustanovljeni termini u emisijama elektroničkih medija ne mogu se mijenjati.
- (6) Javni elektronički medij mora osigurati neposredno obraćanje za sve političke subjekte registrirane u izornoj jedinici koja je pokrivena signalom tog medija.
- (7) Pokrivenost signalom radijske i/ili TV postaje određena je na temelju tehničkih informacija sadržanih u dozvolama za emitiranje koje je izdao RAK.
- (8) Javni elektronski mediji će nastojati da emitovanje neposrednog obraćanja učine dostupnim osobama sa oštećenjem sluha i/ili vida.
- (9) Odredbe ovog članka primjenjivat će se i na privatne elektroničke medije ako se odluče za organiziranje neposrednog obraćanja političkih subjekata.

Članak 8. **(Plaćeno političko oglašavanje)**

- (1) Plaćeno političko oglašavanje dozvoljeno je u razdoblju od dana službenog početka izborne kampanje do početka izborne šutnje, odnosno u razdoblju 30 dana prije dana održavanja izbora.
- (2) Cijene političkog oglašavanja moraju biti jednake za sve političke subjekte, a cjenici se moraju dati na uvid RAK-u i ovjerenim političkim subjektima 15 dana prije službenog početka izborne kampanje.
- (3) Elektronički mediji odredit će termine za plaćeno političko oglašavanje najkasnije sedam dana prije službenog početka izborne kampanje. Mediji će imati jasna pravila o tome kako se odlučuje o redoslijedu i vremenu u kojem se emitiraju politička oglašavanja. U slučaju spora u svezi s redoslijedom i terminom emitiranja političkih oglašavanja, elektronički mediji riješit će to dogovorom s političkim subjektom i nakon toga, ako se ukaže potreba, i ždrijebanjem.
- (4) Plaćena politička oglašavanja neće biti emitirana neposredno prije, tijekom ili neposredno nakon emisija vijesti.
- (5) Termin neposredno iz stavka (4) ovog članka u ovom kontekstu tumači se kao vremensko razdoblje od 15 minuta prije i nakon emitiranja vijesti.

(6) Ako politički subjekti nisu u mogućnosti sami organizirati produkciju svojih političkih spotova, mogu takve usluge zatražiti od elektroničkih medija. Takve produkcijske usluge mediji mogu naplatiti. Naknade koje se u tom slučaju naplaćuju moraju biti jednake za sve političke subjekte na istoj razini usluga.

(7) Elektronički medij ima pravo da odbije objavu plaćenog političkog oglašavanja ako:

a) oglašavanje nije naručeno putem narudžbe u pisanom obliku;

b) oglašavanje ne zadovoljava tehničke i profesionalne standarde koji su jasno utvrđeni i s kojim su pravovremeno upoznati politički subjekti,

c) oglašavanje uključuje bilo kakvu diskriminaciju ili predrasude na osnovu spola, rase, etničke pripadnosti, nacionalnosti, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, posebnih potreba, dobi, seksualne orijentacije, društvenog porijekla, kao i svaki drugi sadržaj koji ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojoj osobi onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, njegovih prava i sloboda;

d) se oglašavanjem ponižava, zastrašuje ili podstiče na mržnju, nasilje ili diskriminaciju protiv lica ili grupe na osnovu pola, rase, etničke pripadnosti, nacionalnosti, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, posebnih potreba, dobi, seksualne orijentacije, društvenog podrijetlo ili na temelju bilo koje druge okolnosti koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, njegovih prava i sloboda;

e) oglašavanje uključuje zlouporabu djece u političke svrhe sukladno međunarodnim standardima i

f) je oglašavanje u suprotnosti sa ostalim propisima Regulatorne agencije za komunikacije BiH.

(8) Ukoliko elektronički mediji smatraju da sadržaj naručenog plaćenog političkog oglašavanja potpada pod točke c), d), e) i f) stavka (7) ovog članka mogu se obratiti Regulatornoj agenciji za komunikacije koja će izdati obvezujuće mišljenje u svezi sadržaja.

(9) Ukoliko elektronički mediji odbiju objavu plaćenog političkog oglašavanja, navodeći kao razlog točke c), d), e) i f) stavka (7) ovog članka, politički subjekt čiji oglas je odbijen ima se pravo obratiti Regulatornoj agenciji za komunikacije koja će izdati obvezujuće mišljenje u svezi sadržaja.

(10) Obvezujuće mišljenje iz stavka (8) i (9) ovog članka Regulatorna agencija za komunikacije BiH izdaje najkasnije u roku od 48 sati, i isto dostavlja na znanje Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

Članak 9. (Implementacija)

(1) Elektronički mediji će najmanje sedam dana unaprijed poslati raspored planiranih političkih programa RAK-u. Sve izmjene planiranih programa ili političke emisije isplanirane u kratkom roku bit će prijavljene RAK-u što je prije moguće.

(2) Elektronički mediji čuvat će detaljne zapise o vremenskom rasporedu emitiranja političkih oglašavanja, vremenskom rasporedu i sadržaju političkih programa, kao i pokrivanju političkih događaja, i takve zapise dati na javni uvid. Takvi zapisi slat će se RAK-u svakog ponedjeljka za protekli tjedan. Takvi zapisi moraju sadržavati izvješće o primljenim i realiziranim zahtjevima za plaćeno političko oglašavanje. RAK može od medija u svakom trenutku zatražiti zbirno izvješće o političkom oglašavanju i političkim programima, kao i izvješće o vremenu danom svakom političkom subjektu.

POGLAVLJE IV. JAVNI ELEKTRONIČKI MEDIJI I SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO BIH

Članak 10. (Javni elektronički mediji)

(1) Javni elektronički mediji dužni su besplatno i u potpunosti objavljivati radijski i TV spot, priopćenja i informacije Središnjeg izbornog povjerenstva BiH kako bi birači bili informirani o svim aspektima izbornog procesa.

(2) Ako javni elektronički medij odbije postupiti sukladno stavku (1) ovog članka, Središnje izborno povjerenstvo BiH podnijet će prijavu RAK-u na nadležni postupak.

(3) Središnje izborno povjerenstvo BiH obavijestit će pravovremeno javni elektronički medij o vremenskom razdoblju objave radijskog i TV spota, priopćenja i informacija Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, uključujući i broj njihovog ponavljanja.

POGLAVLJE V. STEREOTIPNI I UVREDLJIVI SADRŽAJI

Članak 11. (Zabrana)

(1) Zabranjeno je vođenje izborne kampanje putem elektroničkih i tiskanih medija koja je stereotipnog i uvredljivog sadržaja u odnosu na muškarce i/ili žene ili koja potiče stereotipno i uvredljivo ponašanje na temelju spola ili ponižavajući odnos prema pripadnicima različitih spolova.

(2) Zabrane iz stavka (1) ovog članka, kao i druga ograničenja iz Poglavlja 16. Izbornog zakona BiH odnose se i na ostala sredstva komunikacije kojima se može isporučiti zvučni, video ili tekstualni sadržaj.

POGLAVLJE VI. SANKCIJE

Članak 12. (Sankcije)

(1) RAK, kao tijelo nadležno za praćenje rada elektroničkih medija, primjenjivat će svoj Pravilnik o postupku rješavanja povreda uvjeta dozvola i propisa Regulatorne agencije za komunikacije („Službeni glasnik BiH“, broj 77/21), u svim slučajevima u kojima se elektronički mediji ne budu pridržavali odredbi Poglavlja 16. Izbornog zakona BiH i odredbi ovog Pravilnika.

(2) Politički subjekti svoje primjedbe na sadržaj u tiskanim i on-line medijima u svezi praćenja izborne kampanje upućivat će Vijeću za tisak i on-line medijima sukladno procedurama Vijeća.

(3) Za rješavanje po prigovorima političkih subjekata zbog kršenja odredbi Poglavlja 16. Izbornog zakona BiH i ovog pravilnika nadležno je Središnje izborno povjerenstvo BiH.

POGLAVLJE VII. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 13. (Prestanak primjene)

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje primjena Pravilnika o medijskom predstavljanju političkih subjekata u razdoblju od dana raspisivanja izbora do dana održavanja izbora ("Službeni glasnik BiH", broj 29/18).

Članak 14. (Stupanje na snagu i objava u službenim glasilima)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom objave u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se i u „Službenim novinama FBiH“, „Službenom glasniku RS“, „Službenim novinama Brčko distrikta BiH“ i na internet-stranici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH www.izbori.ba.

Broj: 05-1-02-2-618-1/22
Sarajevo, 4.5.2022. godine

